

**Federatie
Dorpslijsten**

West Maas en Waal

Verkiezingsprogramma
2014 - 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord	pagina 3
Kenmerk van de Federatie Dorpslijsten West maas en Waal.....	pagina 4
Programma 1 Wonen, Werken en recreëren.....	pagina 5
Programma 2 Maatschappelijke zaken.....	pagina 8
Programma 3 Fysieke leefomgeving	pagina 10
Programma 4 Burger, bestuur en Veiligheid.....	pagina 11
Visie FD.....	pagina 13
Tot slot.....	pagina 15

Voorwoord

S a m e n w e r k e n, S a m e n s t e r k !

De verkiezingen voor de periode 2014-2018 staan voor de deur. Tijd om het partijprogramma van de FD West Maas en Waal (FDWMW) aan te scherpen waar nodig. In de periode 2010-2014 hebben we veel kunnen bereiken. Samen Sterk was de slogan en die titel is nog steeds van toepassing. Wel heeft de programmacommissie daar nog een belangrijk woord aan toegevoegd: Samenwerken.

De FDWMW gaat voor een zelfstandige gemeente. Zelf je beleid bepalen en aan het roer blijven in roerige tijden. Wij hebben het in de voorgaande jaren altijd gezegd. We moeten samenwerken om een sterke gemeente te blijven. Maar fuseren met een andere gemeente.....daar kiezen we niet voor.

Wel samenwerken: Allereerst binnen onze eigen 8 dorpen, maar ook met de gemeenten in Maas en Waal en de Regio Rivierenland.

Mocht een fusie onoverkomelijk zijn dan kiest West Maas en Waal natuurlijk voor een fusie met gemeenten in Maas en Waal. Fuseren met de gemeente aan de "overkant" is voor ons onbespreekbaar.

Voordat de programmacommissie het programma geschreven heeft, is er breed overleg geweest met onze achterban. We durven gerust te stellen dat het programma breed wordt gedragen.

In 2012 en 2013 is de leefbaarheidsvisie van WMW ontwikkeld, samen met de inwoners van West Maas Waal. De FD was de initiator van de leefbaarheidsvisie waar vele inwoners aan meegewerkt hebben. De keuzes die gemaakt zijn onderschrijven wij. U ziet dat terug in ons programma én in de lange termijn visie. De visie die we in 2010 voor het eerst hebben opgesteld is verder ontwikkeld. Deze visie treft u aan op pagina 12 en 13.

De indeling van het programma sluit aan bij de programma's zoals deze door de gemeente worden gehanteerd. Vier overzichtelijke thema's die wij duidelijk beschrijven.

Nadat de nieuwe raadsperiode start, in maart 2014, zullen wij regelmatig bekijken of het programma past in ontwikkelingen, die soms erg snel kunnen gaan. Niet bang zijn om soms de bakens enigszins te verzetten als dat nodig is.

Vanuit de economische en financiële crisis die we gedurende een paar jaar ervaren is de koers vooral gericht op samenwerken. Samen kunnen we de crisis aan en samen bouwen we aan een leefbaar WMW. Zoals u van ons gewend bent, blijven we realistisch en pragmatisch verder bouwen aan ons mooie WMW!

FD BOVEN-LEEUVEN

FD DREUMEL

FD MAASDORPEN

FD WAMEL

Kenmerk van de Federatie Dorpslijsten West Maas en Waal

Het kenmerkende van de Federatie Dorpslijsten (FD) is, dat deze bestaat uit zelfstandige partijen. Partijen die in goede harmonie met elkaar de belangen van alle dorpen dienen. Deze partijen zijn door het federatieve karakter nauw met elkaar verbonden. Zij vormen samen één fractie binnen de gemeenteraad en voeren één gezamenlijk programma uit. De belangen van alle dorpen binnen onze gemeente worden door de FD behartigd. Onze inwoners, jong en oud staan hierbij centraal! Daarom is de titel van ons programma voor de periode 2014 - 2018:

S a m e n w e r k e n, S a m e n s t e r k !

Bij de komende verkiezingen weten de dorpslijsten zich gesteund vanuit dorpen van onze gemeente. De Federatie Dorpslijsten West Maas en Waal bestaat uit de volgende partijen:

FD BOVEN-LEEUVEN

FD DREUMEL

FD MAASDORPEN

FD WAMEL

De afgelopen vier jaar heeft de Partij Beneden Leeuwen (PBL) het coalitieprogramma mee uitgevoerd en intensief samengewerkt met de FD. Ook het programma is mede geschreven en wordt ondersteund door PBL.

Elke partij is een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, staat ingeschreven in het verenigingsregister bij de Kamer van Koophandel en is conform de kieswet geregistreerd als zelfstandige partij bij de gemeente West Maas en Waal.

Programma 1: WONEN, WERKEN EN RECREËREN

Doelstelling:

Ruimte voor iedereen in West Maas en Waal: een gemeente om trots op te zijn

Standpunten van de FD:

- Iedereen kan zoveel mogelijk in onze dorpen blijven wonen.
- Onze dorpen kunnen uitbreiden in het kader van de leefbaarheid.
- Onze dorpen hebben een open karakter.
- Krimp in onze dorpen proberen te voorkomen.
- Voldoende ruimte voor alle bedrijven.
- Bestaande agrarische bedrijven moeten zoveel mogelijk behouden blijven.
- Bedrijven dragen bij aan economische groei.
- Nieuwe recreatieve bedrijvigheid als versterking van de huidige recreatieve bedrijven.
- Inspelen op ontwikkelingen in de regio.
- Meer toeristen in onze regio.

Hoe willen we dat bereiken:

Iedereen kan zoveel mogelijk in onze dorpen blijven wonen

- De woningvoorraad moet voldoende keuze bieden. De huidige voorraad moet in kaart worden gebracht en vastgesteld moet worden waar er hiaten zijn. Het bouwprogramma wordt hierop afgestemd.
- De juiste woning op de juiste plek.
- Woningen moeten relatief eenvoudig aangepast kunnen worden.
- Woningssplitsing toestaan en promoten.

Onze dorpen kunnen uitbreiden in het kader van de leefbaarheid

- Bijzondere en aantrekkelijke projecten met een aanzuigende werking stimuleren.

Onze dorpen hebben een open karakter

- Groen moet groen blijven; volbouwen van open ruimtes in de dorpen slechts toestaan op logische plaatsen voor specifieke projecten (bijv. zorg).

Krimp in onze dorpen proberen te voorkomen

- Bevolkingsamenstelling verdient extra aandacht vanwege het belang voor de leefbaarheid van de dorpen.
- In elke kern dient een evenwichtige samenstelling van de bevolking gestimuleerd te worden met extra aandacht voor de kleine kernen.

Voldoende ruimte voor bedrijven

- In bestemmingsplannen moet ruimte zijn voor kleinschalige bedrijvigheid in elk dorp.
- Onze bedrijfsterreinen zijn aantrekkelijk om te vestigen door toepassen van moderne technieken, goede bereikbaarheid en goede voorzieningen.
- Binnen de mogelijkheden die de wetgeving biedt, bedrijven binnen de eigen gemeente nadrukkelijk betrekken bij aanbestedingen.
- Adequate vergunningverlening, minder regels, duidelijke voorwaarden, snellere besluitvorming, goede communicatie.

Bestaande agrarische bedrijven moeten zoveel mogelijk behouden blijven

- Bestaande agrarische bedrijven, binnen wet- en regelgeving, voldoende ontwikkelingsmogelijkheden blijven bieden.
- De kernfunctie van het komgebied is en blijft agrarisch.
- De wettelijke regels zo ruim mogelijk interpreteren in de daartoe bestemde gebieden.
- Stallen met meerdere lagen zijn niet toegestaan.

Bedrijven dragen bij aan economische groei

- Bedrijven die een meerwaarde hebben voor de economische groei dienen met voorrang behandeld te worden.
- Een deskundige dient namens de gemeente actief bedrijven te benaderen voor vestiging in de gemeente.
- Economische groei gaat over de gemeentegrenzen heen.

Nieuwe recreatieve bedrijvigheid als versterking van de huidige recreatieve bedrijven

- Beleid moet leiden tot verbreding van het recreatieve aanbod, getoetst op aspecten meerwaarde en gevolgen voor de omgeving.
- Er dient gebruik gemaakt te worden van nieuwe ontwikkelingen langs Maas en Waal; dit dient de regio op recreatief gebied te versterken.
- Fietspaden en fietsknooppunten verder ontwikkelen.

Inspelen op ontwikkelingen in de regio,

- Onze gemeente moet anticiperen op de ontwikkelingen rondom nieuwe industrieterrein(en) in de nabijheid van onze gemeente
- Aan de overkant van de Waal, binnen de regio Rivierenland, zijn plannen voor een logistiek knooppunt in Nederland. Voor onze gemeente liggen hier volop kansen. We spelen daar zo goed mogelijk op in. Ook de ontwikkelingen rondom het industriegebied van Oss liggen mogelijk kansen die we moeten grijpen.

Meer toeristen in onze regio

- Onze natuur en onze dorpen zijn uniek in Nederland en dat moet zo veel als mogelijk behouden blijven.
- De historie van ons gebied moet getoond worden.
- Meer en betere voorzieningen voor een breder publiek.
- Recreatieve voorzieningen moeten beter op elkaar aansluiten.
- In Maas en Waal is in ieder geval 1 binnenzwembad.
- Goede verbindingen over en met het water.

Promotie van het hele land van Maas en Waal

- Samenwerken met organisaties en gemeenten binnen de Regio Rivierenland.
- Samenwerken met organisaties en gemeenten in Maas en Waal.
- Moderne communicatiemiddelen inzetten.
- Gebruik maken van social media.

Programma 2: Maatschappelijke zaken

Doelstelling:

Alle inwoners zijn zelfredzaam, doen mee in de samenleving en werken samen aan sociale samenhang en leefbaarheid.

Standpunten van de FD:

- De leefbaarheid in de dorpen is van cruciaal belang
- Iedereen doet mee
- De jeugd heeft de toekomst
- Inwoners kunnen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving blijven wonen
- Iedereen draagt naar vermogen bij

Hoe willen we dat bereiken:

De leefbaarheid in de dorpen is van cruciaal belang

- West Maas en Waal is een gemeente die met burgers meedenkt hoe zij initiatieven werkelijkheid kunnen maken. Leefbaarheid is een gemeenschappelijk doel.
- De voorzieningen die aanwezig zijn zoveel mogelijk behouden.
- Een maatschappelijk knooppunt in iedere kern realiseren.
- Accommodaties zoveel mogelijk multifunctioneel gebruiken.
- Een bloeiend verenigingsleven en goede sportvoorzieningen voor jong en oud.
- Verenigingen of doelgroepen die zich extra inzetten om de leefbaarheid te bevorderen kunnen voor extra subsidie in aanmerking komen.
- Duidelijk en openbaar subsidiebeleid.

Iedereen doet mee

- Ongeacht leeftijd, geslacht, inkomen of vermogen dient iedereen deel te kunnen nemen aan de maatschappij.
- Iedereen heeft recht op deelname aan de maatschappij, bij o.a. sport en andere activiteiten.
- West Maas en Waal is laagdrempelig voor alle inwoners.
- Verenigingen, die deelname aan de maatschappij stimuleren voor bepaalde doelgroepen, met subsidies ondersteunen

De jeugd heeft de toekomst

- Kwalitatief goed onderwijs bieden. De scholen blijven zo lang als mogelijk in de dorpen bestaan. Mocht dat niet meer lukken dan moeten er andere voorzieningen beschikbaar zijn voor deze doelgroep die zorgen voor leefbaarheid en sociale cohesie binnen het dorp.
- Buitenschoolse opvang is voor alle kinderen beschikbaar en toegankelijk.
- De samenwerking tussen peuterspeelzalen en kinderopvang dient verder uitgebouwd te worden.
- Start van voortgezet onderwijs moet middels het juniorcollege binnen onze gemeente blijven bestaan.

- Jongeren betrekken bij de politiek en samenleving, onder andere door projecten vanuit basis- en voortgezet onderwijs.
- In ieder dorp voldoende mogelijkheden voor de jeugd om de vrije tijd zinvol in te vullen. Jongeren met goede ideeën op dit gebied moeten door de gemeente geholpen worden dit te realiseren.
- Sport op school en in verenigingsverband stimuleren.
- Sportverenigingen ondersteunen bij projecten om de jeugd te binden.

Inwoners kunnen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving blijven wonen

- Goede zorginfrastructuur van waaruit zorgverlening en welzijnsactiviteiten worden georganiseerd. Hierbij domotica zo efficiënt mogelijk inzetten.
- Stimuleren van vraaggestuurde zorg door zorgaanbieders (extramurale zorg).
- Mantelzorgers en vrijwilligers stimuleren en ondersteunen.
- Goede initiatieven van (senioren)verenigingen ondersteunen.
- Ondersteuning bieden bij aanvragen waarbij ouders dichterbij hun kinderen kunnen wonen (zoals bijvoorbeeld zorgunits).
- De gemeente moet er naar streven dat iedereen aangesloten kan worden op glasvezel. Ook met het zicht op domotica.

Iedereen draagt naar vermogen bij

- Iedereen neemt deel aan de maatschappij, door werk of vrijwilligerswerk; iedereen draagt zijn steentje bij.
- Mensen die meer draagkracht hebben dragen meer bij aan de eigen voorzieningen.

Programma 3: Fysieke leefomgeving

Doelstelling:

Een gezonde, schone en veilige leefomgeving voor nu en in de toekomst, die zorgt voor een duurzame woonomgeving.

Standpunten van de FD:

- Veiligheid voor alle inwoners.
- Goede bereikbaarheid.
- De duidelijke regelgeving past bij onze gemeente.
- Milieubesparende maatregelen en aandacht voor duurzaamheid.
- Afvalbeleid blijvend verbeteren.

Hoe willen we dat bereiken:

Veiligheid voor alle inwoners:

- Veiligheid in de dorpen staat voorop.
- Veiligheid is ook bescherming tegen het water.
- Speciale aandacht voor veiligheid bij scholen en bij maatschappelijke knooppunten.
- Een duidelijk beleid voor de gehele Van Heemstraweg.

Goede bereikbaarheid:

- Huidige oeververbindingen in stand houden.
- Blijven zoeken naar mogelijkheden voor een brug over de Maas en alternatieven om de verbindingen met het zuiden te verbeteren.
- Alternatieve mogelijkheden voor openbaar vervoer stimuleren.
- Zorgen voor flexibel openbaar vervoer tussen de dorpen.

Duidelijke regelgeving past bij onze gemeente:

- De gemeente blijft het beleid bepalen, onafhankelijk van het eventueel uitbesteden van taken.
- Handhavingsniveau wordt afgestemd op het risicoprofiel.

Milieubesparende maatregelen en aandacht voor duurzaamheid:

- Aandacht voor water-, lucht- en bodemkwaliteit.
- Verlichtingsplan afstemmen op milieubeleid met nadruk op veiligheid.
- Energiebesparende maatregelen in openbare gebouwen stimuleren.
- Subsidiemogelijkheden onderzoeken voor milieubesparende maatregelen.
- Aandacht voor duurzaamheid bij investeringen en beleid.
- Meer groen rondom agrarische bedrijven.
- (Innovatieve) ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid stimuleren.

Afvalbeleid blijvend verbeteren:

- Afvalscheiding wordt verder bevorderd.
- In overleg met regiopartners zoeken naar duurzame en kostenbesparende afzet van onze afvalstromen.

Programma 4: Burger, Bestuur en Veiligheid

Doelstelling:

Het bestuur is er voor de inwoners

Standpunten van de FD:

- De gemeente is er voor de burgers.
- De FD West Maas en Waal neemt regeringsverantwoordelijkheid.
- Bestuurders geven het goede voorbeeld.
- De gemeente wil samenwerken.
- Inwoners hebben een gevoel van vertrouwen en veiligheid.
- Lastendruk staat in verhouding tot dienstverlening.

Hoe willen we dat bereiken:

De gemeente is er voor de burgers

- De gemeente is dienstverlenend.
- Er wordt helder beleid gemaakt, geen beleid maken op onnodige onderwerpen.
- Informatievoorziening en digitale producten zijn op orde.
- In onze gemeente blijft een centrale loketfunctie.

De FD West Maas en Waal neemt regeringsverantwoordelijkheid

- De FD staat open voor alle andere partijen mits overeenstemming bestaat over belangrijke uitgangspunten.
- De FD kiest voor een breed draagvlak.

Bestuurders geven het goede voorbeeld

- Een bestuurder is integer.
- Een bestuurder komt zijn afspraken na.
- Bestuurders leggen verantwoording af.
- Algemeen belang gaat voor het individueel belang.
- Belangenverstremgeling wordt voorkomen.

De gemeente wil samenwerken

- De gemeente West Maas en Waal kiest er voor om een zelfstandige gemeente te blijven. We willen ons eigen beleid blijven bepalen.
- Duurzame samenwerking in de regio Rivierenland en Maas en Waal. Verbreden van de goede resultaten die de afgelopen jaren geboekt zijn (BSR, AVRI, ODR, diverse samenwerkingsverbanden in met Druten en Beuningen). Participatie van burgers is belangrijk.
- Uitbesteding van werkzaamheden daar waar het voordeel oplevert.

Inwoners hebben een gevoel van veiligheid

- Meldpunt onveilige situaties via de gemeente.
- Adequaat ingrijpen bij overlast.

Lastendruk staat in verhouding tot de dienstverlening

- Belastingverhoging alleen als de noodzaak uit te leggen is en in verhouding staat met de dienstverlening en of voorziening(en).
- De lastendruk in onze gemeente is niet hoger dan in gemeenten met een gelijkwaardig voorzieningenniveau.
- Leges zijn kostendekkend.

**Federatie
Dorpslijsten**

West Maas en Waal

Visie
2014 - 2030

Het verkiezingsprogramma van de FD is gericht op de komende vier jaren na de gemeenteraadsverkiezingen. In dit programma staan doelstellingen waar wij ons de komende vier jaar op gaan richten. Het besef is bij ons aanwezig dat onderdelen van het programma niet binnen vier jaar gerealiseerd kunnen worden.

Deze onderdelen worden benoemd omdat ze deel uitmaken van de lange termijn visie van de FD voor de gemeente West Maas en Waal. Deze visie nemen wij bewust op als aanvulling bij ons verkiezingsprogramma.

Uitgangspunten voor de FD waren, zijn en blijven:

- **Goede basisvoorzieningen in elk dorp**
- **We blijven een zelfstandige gemeente**
- **Economische groei van onze gemeente**
- **Behoud van het open karakter van onze gemeente**

Hoe willen we dat bereiken:

De FD blijft bewust kiezen voor alle kernen! In elke kern moeten voldoende voorzieningen aanwezig zijn om de leefbaarheid van het dorp met zijn inwoners te behouden of te verbeteren. De FD is zich er van bewust dat dit leidt tot een hoge kostenpost voor onze gemeente maar wil hiermee voorkomen dat kleine dorpen geen bestaansrecht meer hebben. Hierbij is de belangrijkste gedachte van de FD dat iedereen de mogelijkheid heeft om zo lang als dat kan in zijn vertrouwde omgeving te blijven wonen!

De FD is van mening dat onze gemeente te klein is om dit **alleen** te kunnen bereiken. Samenwerking is daarbij naar onze mening noodzakelijk.

West Maas en Waal heeft een gunstige ligging ten opzichte van veel plaatsen in Nederland. De bereikbaarheid kan beter vooral in zuidelijke richting. Door een betere bereikbaarheid moet het nog interessanter worden voor bedrijven om zich hier te vestigen. Daarnaast zal een keuze gemaakt moeten worden in het soort bedrijvigheid dat zich in onze gemeente vestigt. Hierbij zal bereikbaarheid en de aanwezigheid van het industrieterrein Medel net buiten onze gemeentegrenzen leidend dienen te zijn. Ook de logistieke ontwikkelingen in het Rivierengebied moeten een impuls krijgen zodat werkgelegenheid in ons gebied ontwikkeld wordt. Meer bedrijvigheid leidt tot economische groei; het woningbouwprogramma voorziet nog steeds in voldoende woningen. Wij zetten in op stabilisatie van het aantal en inwoners en mogelijk een groei naar 20.000 inwoners in 2030. Met dit aantal inwoners zijn we een krachtige gemeente met veel unieke groene delen.

Het toerisme dient versterkt te worden. Meer gasten leveren meer werkgelegenheid op. Daarnaast zal het voorzieningenniveau hierdoor verbeterd worden. Dit dient het uitgangspunt te zijn voor vestiging van nieuwe toeristische bedrijvigheid. Kortom groei en bloei!

West Maas en Waal is een unieke gemeente, ons open komgebied is uniek en het toeristisch centrum rondom de Gouden Ham is een bijzonderheid. Het unieke karakter moet bewaard blijven bij toekomstige ontwikkelingen. De FD is van mening dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het open komgebied ook in de toekomst uitgesloten moeten worden (met uitzondering van ontwikkelingen in het kader van agrarische en natuurontwikkeling). Het open komgebied blijft bewaard voor agrarische- en natuurontwikkeling. Binnen bestaande gebouwen zijn wel andere ontwikkelingen mogelijk tenzij dit leidt tot extra verstening van het gebied. Dit houdt ook in dat er geen ruimte is voor windmolenparken in deze omgeving. Gezocht moet worden naar locaties waar de grote impact van de windmolens niet opvalt en de FD is van mening dat West Maas en Waal te uniek en te klein is voor deze bouwwerken. De FD staat wel positief tegenover andere energiebesparende ontwikkeling bijvoorbeeld zon- en waterenergie.

Tot slot

De FD nodigt iedereen uit om te reageren op het programma en de visie. Zoals al eerder gesteld is het programma geen statisch geheel en staat de FD altijd open voor goede suggesties. Wij willen verder regeren in de periode 2014 – 2018 op basis van een open dialoog. Moeilijke discussies gaan we niet uit de weg. Wij willen recht doen aan het motto voor de komende vier jaren:

***S a m e n w e r k e n ,
S a m e n s t e r k !***

